

مذاکرات مجلس

صورت مشروح مجلس روز یکشنبه ۲۳ خرداد ماه ۱۳۱۰ * (۲۷ محرم ۱۳۵۰)

فهرست مذاکرات

۱) تصویب صورت مجلس	۶) تقدیم سه فقره لایحه از طرف آقای وزیرمالیه
۲) تصویب يك فقره مرخصی	۷) شور و تصویب لایحه اصلاح قانون مهندسين بی سیم و مستخدمین بلژیکی
۳) شورثانی و تصویب عهدنامه ایران ولتونی	۷) موقع دستور جلسه بعد - ختم جلسه
۴) اجازه الحاق ایران باساستانه دیوان داوری	
۵) معرفی معاونین وزارت اقتصاد ملی	

مجلس سه ربع ساعت قبل از ظهر بریاست آقای دادگر تشکیل گردید

صورت مجلس روز یکشنبه شانزدهم خرداد ماه را آقای مؤید احمدی (منشی) قرائت نمودند * *

۱۴ فروردین ۱۳۱۰ تقاضای بیست و دو روز مرخصی نموده و پنجاه تومان از مقرری اینمدت را اختصاص بمریضخانه حضرت عبدالعظیم داده اند کمیسیون با تقاضای ایشان موافق و اینک خبر آن را تقدیم میدارد

رئیس - آقای روحی
روحی - موافقم

رئیس - موافقین با مرخصی آقای معتمدی قیام فرمایند
روحی - موافقین با مرخصی آقای معتمدی قیام فرمایند

۱ - تصویب صورت مجلس [رئیس - در صورت مجلس اعتراضی نیست؟ (گفتند خیر) صورت مجلس تصویب شد]
 ۲ - تصویب يك فقره مرخصی [رئیس - يك فقره خبر مرخصی از کمیسیون رسیده است قرائت میشود]
 خبر مرخصی آقای معتمدی نماینده محترم آقای معتمدی بواسطه کسالت از تاریخ (اغلب بر خاستند) تصویب شد

* عین مذاکرات مشروح سی و سومین جلسه از دوره هشتم تقنینیه . (مطابق قانون ۸ آذر ماه ۱۳۰۵) دایرة تند نویسی و تحریر صورت مجلس.

اسامی غائبین جلسه قبل که ضمن صورت مجلس خوانده شده است - غائبین با اجازه - آقایان : نیور تاش - اسکندری بیات - آشتیانی - ارباب کیخسرو - آقارضا بوشهري - حسن علی میرزا دولتشاهی - نریت - میرزا محمد خان وکیل - عدل - حبیبی - حیدری - میرزا محمد تقی طباطبائی - آدینه جان آخوند - حاجی تقی آقا وهاب زاده - یونس آقا وهاب زاده - جابچی غائبین بی اجازه - آقایان : ناصری - حاج محمد رضا بهبهانی - باستانی - علیخان اعظم زنگنه - حاج حسین آقا مهدوی - عبدالعسین خان دنیا - آقارضا مهدوی - بیات ماکو - میرزا حسین خان موقر - میرزا ابراهیم خان قوام دیر آمدگان با اجازه - آقایان : دکتر امیراعلم - اسفندیاری دیر آمدگان بی اجازه - آقایان : اسدی - حسینقلیخان نواب

[۳- شور ثانی و تصویب عهد نامه ایرانی و لتونی]

رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه راجع بعهد نامه مودت بین دولتین ایران و لتونی رسیده است قرائت میشود

خبر کمیسیون

کمیسیون امور خارجه در جلسه ۱۹ اردی بهشت ماه ۱۳۱۰ لایحه نمره ۳۲۷۷۰ دولت راجع بمبادله عهد نامه مودت بین دولتین ایران و لتونی را تحت شور و مذاقه قرار داده عین ماده واحده پیشنهادی دولت را تصویب نموده اینک خبر آن تقدیم میشود.

رئیس - شور ثانی است در ماده يك اعتراضی نرسیده است در ماده ۲، ۳، ۴، ۵، ۶ هم هیچیک اعتراضی نرسیده است ماده واحده را قرائت میکنیم و رأی میگیریم:

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهد نامه مودت مشتمل بر شش ماده را که در تاریخ پانزدهم رانویه ۱۹۲۹ مطابق با ۲۵ دیماه ۱۳۰۷ بین دولتین ایران و لتونی امضا شده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آن را بدولت میدهد

رئیس - آقایان موافقین با این عهد نامه قیام فرمایند (اکثر قیام نمودند) تصویب شد

[۴- اجازه الحاق ایران بمقررات اساسنامه دیوان داوری]

رئیس - خبر کمیسیون امور خارجه راجع بالحاق دولت ایران بمقررات ماده ۳۶ دیوان دائمی داوری بین المللی قرائت میشود.

خبر کمیسیون

کمیسیون امور خارجه لایحه دولت راجع بالحاق قطعی دولت ایران بمقررات ماده ۳۶ اساسنامه دیوان دائمی داوری بین المللی را برای شور ثانی مطرح نموده و چون در شور اول اعتراضی از طرف آقایان نمایندگان محترم نرسیده بود لذا ماده واحده پیشنهادی دولت را عیناً تصویب نموده و اینک خبر آن را تقدیم میدارد.

رئیس - موافقین با ماده واحده قیام فرمایند (اکثر برخاستند) تصویب شد

[۵- معرفی معاونین وزارت اقتصاد ملی]

رئیس - آقای رئیس الوزراء فرمایشی دارید رئیس الوزراء - اول کارها خواستن است امروز بحمدالله محیط ایران مملو از خواستن است همه می خواهند (صحیح است) بعدش دانستن است و الا من می خواهم اما نمی دانم اینهم بحمدالله تعالی وزارت معارف کمال سعی را دارد که دانستنمان زیاد شود بعد از دانستن توانستن است که آنها توجیهات وزارت مالیه بنده عقیده ام این است که ما را قادر میکند باینکه انشاءالله يك کارهایی بکنیم بالاخره بعد از خواستن و دانستن و توانستن میدان عملیات است بقول ما وزارت اقتصاد ملی بود که میباید در عملیات کار کند قانون انحصار کار این وزارتخانه را باندازه سنگین کرد که از عهده یکنفر و دو نفر خارج بود اینطور صلاح دیده شد و قانون هم گذشت که این وزارتخانه سه معاون مستقل داشته باشد تا بطوریکه عرض شد اینها واقعاً از عهده برآیند و کار را برشته جریات بیندازند و آن چیزهایی که منظور هست از پیش برود لهذا سه ریاست کل تشخیص داده شده است در آن وزارتخانه یکی برای صنایع که امروز خیلی محل توجه و حاجت است آقای فرخ مشغول آن کار هستند یکی دیگر از برای تجارت خصوص نظر بان قضیه جواز و قانون انحصار که امروز اهم کارهای آن وزارتخانه شده که آن بحسن کفایت آقای باستانی که رئیس کل این قسمت می باشند واگذار شده و کمال امیدواری هم هست (نمایندگان - صحیح است مبارک است) یکی هم قسمت فلاحت است و آقای حکیمی در این قسمت عملیاتی نموده اند که آن عملیات ایشان داعی و مسبب شد برانتخاب ایشان باین سمت (نمایندگان - صحیح است احسنت) و امیدواریم ان شاء الله آنچه مقصود است بعمل آید

[۶- تقدیم سه فقره لایحه از طرف آقای وزیر مالیه]

رئیس - آقای وزیر مالیه بنده سه لایحه قانونی دارم که تقدیم میکنم خدمت آقایان اول يك مطلب جزئی مختصری

[۷- شور و تصویب لایحه اصلاح و تکمیل قانون استخدام مستخدمین بلژیکی و مهندسين بی سیم]

رئیس - لایحه قرائت میشود

ساحت محترم مجلس شورای ملی - در تعقیب لایحه پیشنهادی نمره ۸۱۵۷ وزارت مالیه راجع باستخدام چهار نفر متخصص مالی از بلژیک و لایحه پیشنهادی وزارت پست و تلگراف راجع باستخدام سه نفر مهندس بی سیم که هر دو در جلسه سیام اردیبهشت ماه گذشته بتصویب رسیده است چون نسبت بکرایه منزل دو نفر از چهار نفر متخصص مالی مزبور اشتباهی در پاکتویس لایحه رخ داده و در لایحه استخدام سه نفر مهندس بی سیم نیز قید مخارج مسافرت مسیولاندر سر مهندس که بایستی از طرف کمیته ژنرال بی سیم فرانسه بایران اعزام شود و مخارج ایاب و معاش الیه و همراهان او فوت شده بوده است اینک برای اصلاح و تکمیل دو قانون مزبور مواد ذیل را بقید فوریت تقدیم و تقاضای تصویب آنرا مینمایم:

ماده ۱ - فقرات سه و چهار ماده دوم قانون سیام اردی بهشت ۱۳۱۰ راجع باستخدام چهار نفر متخصص بلژیکی بنحو ذیل تصحیح میشود. کرایه خانه آقای اسمیتس ماهیانه ۸۰ تومان (۸۰۰ قران) کرایه خانه آقای دریس ماهیانه ۶۰ تومان (۶۰۰ قران)

ماده دوم - در تکمیل قانون سیام اردی بهشت ۱۳۱۰ راجع باستخدام سه نفر مهندس بی سیم وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۲۵۰ دلار و ۵۰ تومان بابت مخارج سفر سر مهندس بی سیم از اروپا بایران و همچنین معادل این مبلغ بمشار الیه و هر يك از دو نفر متخصص دیگر در موقع انقضاء یا خاتمه دادن به کنتراست آنها جهت مخارج عودت بوطن خودشان به پردازد مشروط بر اینکه کنتراست آنها تجدید نشده و بطور قطعی مرخص شوند والا این خرج عودت برای موقع عزیمت قطعی آنها منظور خواهد شد

رئیس - فوریت مطرح است. آقای طباطبائی دیبا طباطبائی دیبا - بنده عقیده ام این است چون این

است که میخواهم تنها کنم اگر اجازه میفرمایند فوراً مطرح شود و آن راجع بيك اشتباه لفظی است که در قانون راجع باستخدام مستخدمین بلژیکی که برای مالیه گذشته در پاکتویس آن اشتباه جزئی شده و ناچار آن اشتباه پاک نویس جز اینکه در مجلس بیاید و اصلاح شود چاره نبود یکی هم نظیر آن اشتباه دیگری یا غلطی یا فوتی است که در قانون استخدام مستخدمین تلگراف بی سیم که وزارت پست و تلگراف تقدیم کرده بودند شده است که خرج سفر یکی از آنها از قلم افتاده است برای این دوتا يك لایحه تصحیحی است که تهیه شده است و تقدیم مجلس میشود لایحه دوم راجع به الواری است که تحت قاپو شده اند و تفصیلات را آقایان میدانند در لرستان و خرم آباد دولت در نظر دارد قلاع و ابنیه و ساختمانهایی که برای این کار بنا کرده و اینها را نشانده است این هارا به خود آنها واگذار یعنی البته به ترتیب فروش ولی قیمتش را با قسط میگیرد که اینها مال خودشان باشد چون بتجربه دیده شد مادامیکه آنها مهیا باشند در آنخانه ها مراقبتی که لازم است نمیکند و خانه ها خراب میشود (صحیح است) يك لایحه دیگر هم دارم که فقط تشریفات قانونی لازم دارد يك قدری از وجوه دولتی در ابطالیا بوده است که برای اقساط کشتی ها داده میشود از ان وجوه که پیش بانک مانده يك مختصر فرعی حاصل شده است و برای اینکه آن فرع را بدون تصویب مجلس شورای ملی نمیشود خرج کرد و علی الاصول باید توی بودجه عایدات مملکت بیاید اگر چه جزئی است برای اینهم يك ماده واحده تنظیم شده است این هر سه را بنده تقدیم میکنم و استدعا دارم در صورت امکان و اگر آقایان اجازه بفرمایند که این لایحه راجعه باشتباهات فوراً مطرح شود گمان نمیکند اشکالی داشته باشد چون خیلی جزئی است و مطلب بعرض آقایان رسیده است (صحیح است)

لایحه مربوط باشتباه است اگر چنانچه مراجعه شود به کمیسیون بودجه بهتر است که در آنجا رفع این اشتباه بشود چون این اشتباه را آقایان سابقه ندارند و سابقه آنکه در کمیسیون بودجه هست اگر به آنجا مراجعه بشود بهتر است
رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم بطوریکه گفته شد این اشتباه مربوط بدو لایحه جدا گانه بوده است یکی از طرف وزارت پست و تلگراف یکی از طرف وزارت مالیه و بنده نمیدانم چه دلیلی دارد که این را در ضمن يك لایحه آورده اند بعلاوه اشتباه را همانطور که آقای دیبا توضیح دادند بایستی درش دقت کرد و رسیدگی کرد و این يك کار باعجله هم نیست خود آقای وزیر مالیه هم اصولا با این نظر موافقت که برود بکمیسیون و در آنجا بفهمند چه اشتباهی بوده است و در این ۲۴ ساعت هم چندان اشکالی تولید نمیشود امروز عصر کمیسیون بودجه تشکیل میشود و رسیدگی میشود بعد در جلسه آتیه اول جلسه با اطلاع همه رأی میدهند و الا آلان بدون سابقه علی العمیاء رأی بدهند شصت تومان از بابت کرایه خانه یا هشتاد تومان بابت اشتباه لایحه تلگراف بی سیم اصلا مشکل است و نمیشود ندانسته رأی داد و موافقت کرد.

وزیر مالیه - بنده از آقایان انتظار داشتم که اگر يك لایحه برای اصلاح اشتباه لفظی استخدام بلژیکها می آوردم یکی هم برای اشتباه مستخدمین بی سیم آن وقت آقایان اینجا میفرمودند وقت مجلس را تلف کردی (صحیح است) و دو مطلبی که در دو جا اشتباه شده حالا برای هر کدام يك لایحه آورده که بکمیسیون بودجه برود و رایرت داده شود. این اشتباهی این بوده است که شصت تومان را پنجاه تومان نوشته اند ما مقابله کردیم شصت تومان بوده است که پنجاه تومان نوشته شده است یکی هم در لایحه کسرات مستخدمین تلگراف بی سیم چون دو نفرشان اینجا بودند و مخارج

مسافرت برایشان لازم نبود ان سوهی را هم فراموش کرده اند و خرج سفرش را ننوشته اند این مطلب مهمی نیست بعلاوه هر توضیحی هم که لازم باشد بنده اینجا حاضر و عرض میکنم

جمعی از نمایندگان - صحیح است. کافی است
رئیس - آقایانی که با فوریت لایحه موافقت قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. مذاکره در کلیات است.

عده از نمایندگان - اشکالی نیست

رئیس - میفرمائید اشکالی نیست؟ رأی میگیریم به ورود در شور مواد موافقین با ورود در شور مواد قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده اول قرائت میشود:

ماده ۱ - فقرات ۳ و ۴ ماده دوم قانون ۳۰ اردی بهشت ۱۳۱۰ راجع با استخدام چهار نفر متخصص بلژیکی بنحو ذیل تصحیح میشود. کرایه خانه آقای اسمیتس ماهیانه هشتاد تومان (۸۰۰ قران) کرایه خانه آقای دریس ماهیانه شصت تومان (۶۰۰ قران)

رئیس - آقای طاهری

طاهری - موافقم

رئیس - آقای اعتبار

اعتبار - موافقم

رئیس - آقای ملک

ملک مدنی - موافقم

رئیس - آقای کازرونی

کازرونی - مخالفی نیست آقا

رئیس - رأی میگیریم بماده اول موافقین قیام فرمایند

(اغلب برخاستند)

رئیس - تصویب شد. ماده دوم قرائت میشود:

ماده دوم - در تکمیل قانون ۳۰ اردی بهشت ۱۳۱۰

راجع با استخدام سه نفر مهندس بیسیم وزارت مالیه مجاز است مبلغ ۲۵۰ دلار و ۵۰ تومان بابت مخارج سفر سر مهندس بی سیم از اروپا بایران و همچنین معادل این مبلغ بمشار الیه و هر يك از دو نفر متخصص دیگر در موقع انقضاء یا خاتمه دادن بکسرات آنها جبهه مخارج عودت به وطن خودشان بپردازند مشروط بر اینکه کسرات آنها تجدید نشده و بطور قطعی مرخص شوند و الا این خرج معاودت برای موقع عزیمت قطعی آنها منظور خواهد شد.

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - موافقم. مخالفی ندارد

رئیس - موافقین باماده دوم قیام فرمایند.

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد. مذاکره در کلیات ثانی است مخالفی ندارد؟
(گفتند - خیر)
رئیس - موافقین با مجموع قانون ورقه سفید خواهند داد (اخذ و استخراج آراء بعمل آمده ۷۸ ورقه سفید تعداد شد)
رئیس - عده حاضر در موقع اعلام رأی ۹۳ با کثرت ۷۸ رأی تصویب شد.

[۸ - موقع و دستور جلسه بعد - ختم جلسه]

رئیس - آقایان پیشنهاد میکنند جلسه را ختم کنیم (صحیح است) جلسه آتیه یکشنبه سی ام خرداد سه ساعت قبل از ظهر دستور اجازه واگذاری راه آهن پیله بازار و شهریه حیدر اعمی و لایحه مسیو اندره هس (مجلس مقارن ظهر ختم شد)
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

اسامی موافقین:

آقایان: سید کاظم زدی - فتح الله خان فروزی - مؤید احمدی - میرزا حسینخان افشار - اسدی - دکتر لقمان - معتمدی علوی سبزواری - حاج میرزا حسینخان فاطمی - دکتر احتشام - دبستانی گرمانی - دکتر ضیائی - افسر - دکتر ملک زاده - محمد ناصر خان قشقائی - رضا قلبخان باستانی - مزدهی - دکتر عطاء الله خان سمیر - طباطبائی وکیلی - خواجوی - حکمت - بیات - فاطمی روحی - دادور - سمودی - خراسانی - مجد ضیائی - دبیر سهرابی - مصدق جهانشاهی - میرزا صادقخان اکبر - محمد علی میرزا دولتشاهی سهرابخان ساکنیان - حاج میرزا حسنخان اسفندیاری - فرشی - رهبری - میرزا محمد حسین نواب - شریفی - دکتر سنک - محمد تقی خان احمد - لاریجانی - ابوالحسن خان پیرنیا - دکتر شیخ - معصوم سنک - ملک زاده آملی - مولوی - مفتی - بیکدار - مسعودتاشی بوشهری - امیر حسینخان بختیار - دکتر طاهری - فتحعلی خان بختیار - تقة الاسلامی - حسینی خان نواب - میرزا احمد خان صفاری میرزا سید محمد معیط - امیر دولتشاهی - طالش خان - امیر ابراهیمی - هزار جریبی - اقبال - ارگانی - عراقی - دهستانی اعتبار - ملک آرائی - مقدم - فراگوزلو - دربانی - طهرانچی - میرسید احمد بهبهانی - کازرونی - احتشام زاده - حسن علی میرزا دولتشاهی لیتوانی - فتوحی - مخبر فرهمند - ایزدی.

قانون

اجازه مبادله عهدنامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و لتونی

ماده واحده - مجلس شورای ملی عهدنامه مودت مشتمل بر شش ماده را که در تاریخ پانزدهم ژانویه ۱۹۲۹ مطابق با ۲۵ دیماه ۱۳۰۷ بین دولتین ایران و لتونی امضاء شده تصویب و اجازه مبادله نسخ صحه شده آنرا بدولت میدهد

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن عهدنامه ضمیمه است در جلسه بیست و سوم خرداد ماه یکم هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید
رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

عهدنامه مودت بین دولت علیه ایران و جمهوری لتونی

اعلیحضرت شاهنشاه ایران

جناب شوکتآب رئیس جمهوری لتونی

چون هر دو مایل باستقرار روابط دائم بین مملکتین بوده و اطمینان دارند که ایجاد این علایق بترقی ملتین کمک خواهد نمود تصمیم بقصد عهدنامه مودت نموده و برای این منظور نمایندگان خود را بطریق ذیل معین نمودند
اعلیحضرت شاهنشاه ایران:

جناب علیقلی خان انصاری سفیر کبیر خود را مقیم مسکو

جناب شوکتآب رئیس جمهوری لتونی:

جناب آنطوس بالدیس وزیر امور خارجه لتونی را . مشارالیهما بااختیاراتی صحیح که از دولت خود برای اینمقصود داشتند در مواد ذیل موافقت حاصل نمودند

ماده ۱ - از تاریخ امروز الی الابد دوستی صمیمانه و روابط حسنه دائم بین مملکت ایران و مملکت لتونی و همچنین بین اهالی مملکتین برقرار خواهد بود

ماده ۲ - طرفین متعاهدین موافقت دارند که روابط دیپلماسی بین مملکتین بر روی اساس حقوق بینالمللی استوار بوده و با نمایندگان سیاسی و قونسولی هریک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر بقید معامله متقابله همان رفتاری بشود که در حقوق بینالمللی عمومی مقرر است

ماده ۳ - طرفین متعاهدین موافقت دارند که هرچه زودتر بین مملکتین قرار داد تجارتي و کمرکی وقونسولی و قرار داد اقامت بوسیله قرار دادی که برطبق اصول حقوق بینالمللی و بر روی اصل معامله متقابله و مساوات کامل باشد منعقد نمایند

ماده ۴ - اهالی هریک از طرفین متعاهدین در خاک طرف متعاهد دیگر مطیع کلیه قوانین و احکام و نظامات مملکتی خواهند بود مشارالیههم مانند اهالی داخله تابع محاکم محلی خواهند بود

ماده ۵ - این معاهده برطبق قوانین اساسی هریک از طرفین متعاهدین بتصویب خواهد رسید و نسخ مصوبه هرچه زودتر در ربکا مبادله و پانزده روز بعد از مبادله نسخ مصوبه بموقع اجرا گذاشته میشود

ماده ۶ - این عهدنامه در سه نسخه بفارسی و فرانسو و لتونی نوشته شده است متن قرآنسه معتبر خواهد بود

بنا بر مراتب فوق نمایندگان مختار طرفین این عهد نامه را امضا و بمهر خود مهور نمودند

امضاء علیقلی انصاری

امضا: انطونس بالدیس

در شهر ریگا پانزدهم ژانویه ۱۹۲۹

اجازه میادله عهد نامه مودت منعقدہ بین دولتین ایران و لتنی بشرح فوق در جلسه ۲۳ خرداد ماه ۱۳۱۰

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

داده شده است

قانون

اجازه الحاق قطعی دولت ایران بمقررات ماده ۳۶ اساسنامه دیوان دائمی داوری بین المللی

ماده واحده - مجلس شورای ملی الحاق قطعی دولت ایران را بمقررات ماده ۳۶ اساسنامه دیوان دائمی داوری بین المللی راجع بالتزام حکمیت دیوان مزبور در موارد مشروحه در ماده سابق الذکر بطوریکه نماینده ایران در تاریخ دهم مهر ماه ۱۳۰۹ امضا نموده است تصویب کرده و بدولت اجازه میدهد که اسناد مصدق آنرا بدارالانشاء جامعه ملل تسلیم نماید.

این قانون که مشتمل بر یک ماده و متن ماده ۳۶ اساسنامه و شرائط الحاق دولت ایران بماده مزبور است در جلسه بیست و سوم خرداد ماه یک هزار و سیصد و شصت و شمس بتصویب مجلس شورای ملی رسید.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

متن ماده ۳۶ اساسنامه دیوان دائمی داوری بین المللی

ماده ۳۶

صلاحیت محکمه شامل تمام مسائلی است که طرفین به آن رجوع میکنند و همچنین برای تمام مواردی است که در عهد نامه ها و قرار داد های جاریه مخصوصاً پیش بینی شده.

اعضاء جامعه ملل و دول مذکوره در ضمیمه اساسنامه جامعه ملل می توانند خواه در موقع امضا و یا تصویب پروتکلی که این اساسنامه ضمیمه آن است خواه بعد اعلام نمایند که بطور مطلق و بدون قرار داد خصوصی قضاوت محکمه را نسبت باعضاء و دول دیگری که عین آن تعهد را مینمایند دائر بتمام یا بعضی از اختلافاتی که جنبه حقوقی دارند در مسائل ذیل اجباری میدانند.

۱ - تفسیر عهد نامه ها

تازه نامه ها و اصلاحات هر موضوعی از حقوق بین المللی

ت - حقیقت هر قضیه که بجهت آن به محکمه ارجاع میگردد متضمن نقض یک تعهد بین المللی خواهد بود.

در همه موارد که در ضمیمه این اساسنامه ذکر شده است از باب تفسیر و تفسیر تعهدات بین المللی - به استثنای مواردی که اعلامی که فوقاً بیان شده است ممکن است منافی از اصول نظام بین المللی باشد یا منافی با بعضی از اصول و مقررات بین المللی باشد. تسامح متشیان آنها و مسأله و در بعضی موارد به عنوان خودخواهانه

در صورت اختلاف راجع باینکه آیا محکمه صلاحیت دارد یا نه خود محکمه تصمیم میگیرد

قبول التزام بحکمیت دیوان داوری بین المللی از طرف دولت ایران بشرط معامله متقابل است برای مدت شش سال و بعداً تا موقعی که اعلام فسخ بعمل آید.

راجع بکلیه اختلافات ناشیه از احوال و یا اعمالی که مستقیماً و یا غیر مستقیم مربوط باشد به اجرای عهد نامه ها و قرار داد هائی که دولت ایران بعد از تصویب این اعلامیه قبول کرده است

مراتب ذیل مستثنی میباشد

۱ - اختلافات راجعه باحوال ارضی ایران و همچنین اختلافات راجعه به حقوق حاکمیت ایران راجعه به جزایر و بنادر خود.

ب - اختلافاتی که طرفین راجع بانها موافقت حاصل نموده و یا خواهند نمود که بطریق تصفیه مسالمت آمیز دیگر متشبت شوند.

ت - اختلافات راجع بمسائلی که بر طبق قانون بین المللی منحصرات تابع قضاوت ایران میباشد.

بعلاوه دولت شاهنشاهی ایران برای خود این حق را محفوظ می دارد که هر اختلافی که بشورای جامعه ملل ارجاع گردیده تعلیق محاکمه آنرا در دیوان داوری تقاضا نماید

اجازه الحاق دولت ایران بماده ۳۶ اساسنامه دیوان دائمی داوری بین المللی که فوقاً ذکر شده در جلسه ۲۳ خرداد ماه ۱۳۱۰ داده شده است - شرائط الحاق دولت ایران بشرح فوق صحیح و ضمیمه اجازه نامه مزبور است.

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر

قانون

راجع به کرایه خانه متخصصین مالی و مخارج مسافرت متخصصین بی سیم

ماده اول - فقرات ۲ و ۴ ماده دوم قانون ۳۰ اردیبهشت ۱۳۱۰ راجع به استخدام چهار نفر متخصص

بلژیکی به نحو ذیل تصحیح میشود:

هشتاد تومان (۸۰۰ قران)

کرایه خانه آقای اسمتس ماهیانه

شصت تومان (۶۰۰ قران)

کرایه خانه آقای دریس

ماده دوم - در تکمیل قانون ۳۰ اردیبهشت ۱۳۱۰ راجع به استخدام سه نفر مهندس بی سیم وزارت مالیه مجاز است مبلغ دوست و پنجاه تومان بابت مخارج سفر سر مهندس بی سیم از اروپا به ایران و همچنین معادل این مبلغ بمشار الیه و هر يك از دو نفر متخصص دیگر در موقع انقضاء یا خاتمه دادن به کمترت آنها جهت مخارج عودت به وطن خودشان بپردازد مشروط بر اینکه کمترت آنها تجدید نشده و بطور قطعی مرخص شوند و الا این خرج معاودت برای موقع عزیمت قطعی آنها منظور خواهد شد.

این قانون که مشتمل بر دو ماده است در جلسه بیست و سوم خرداد ماه یک هزار و سیصد و ده شمسی بتصویب مجلس شورای ملی رسید

رئیس مجلس شورای ملی - دادگر